

УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ

UKRAINIAN LABOR NEWS

Address: Cor. Fritchard Ave. and McGregor St., Winnipeg, Man., Canada.

Address: Cor. Fritchard Ave. and McGregor St., Winnipeg, Man., Canada.

PIK VIII. Ч. 5 (748). ВИБІРЧОК, 12. СІЧНЯ 1926. WINNIPEG, MAN. TUESDAY, JANUARY 12th, 1926. No. 5 (748). VOL. VIII.

В ПЯТНИЦЮ ВІДКРИВСЯ НОВИЙ КАНАДІЙСЬКИЙ ПАРЛЯМЕНТ.

По відчитанню тренової промови лідер консервативів Міен поставив внесок на ухвалення вотуму недовіри для ліберального уряду.

ОТТАВА, 9. січня. — В п'ятницю 8. січня відкрився формально всіма церемоніями канадський парламент. Говірнор-генерал лорд Бинг відчитав тренову промову, в якій запропонував зменшення податків, злуку деяких публичних департаментів, пороблення кредитів для задержання річного населення на землі, план кредиту для фермерів, утворення тарифової дорадчої ради, укінчення годсон-бейської залізниці, передавання природних багатств провінції Альберті, зміну домінуючого виборчого закону й т. п.

На попередньому, так би сказати вступному засіданню парламенту дня 7. січня, вибрано посла Рудольфа Леміє спікером (головною) парламенту. Він сповняє ці обов'язки в минулому парламенті.

ПОЛІЦІЯ В ЛОНДОНІ ШУКАЄ ЗА КОМУНІСТИЧНОЮ ДРУКАРНЕЮ.

Кораблі під радянським прапором є перешкодою британській поліції за комуністичними агітаторами.

ЛОНДОН, 7. січня. — Детективи зі Скотленд-Ярду (тайної поліції) перешукують Лондон за тайною друкарнею, яка друкує велику кількість комуністичної літератури.

ГЕНЕРАЛ ФЕН Ю-СЯН НЕ ВІЇЗДИВ З КИТАЮ ЗА КОРДОН.

Оголосив заяву про усунення від активної політики, щоб забезпечити собі піддержку президента.

ПЕКІН, Китай, 8. січня. — Генерал Фен Ю-Сян, про якого була вістка, що він зрештупував з команданта китайської народної армії і ввійшов до Радянського Союзу, нікуди не виїздив і планує тепер основну реорганізацію китайського уряду.

ПЕКІН, Китай, 9. січня. — Туан Чі-Джу, тимчасовий президент Китаю, оповістив, що 15. січня уступить зі свого уряду. Обов'язки, які він дотепер сповняв, передасть кабінетові.

КІЛЬКО КАНАДА МАЄ ТЕПЕР ДОВГУ?

ОТТАВА, 8. січня. — Міністерство фінансів оповістило, що за минулий рік довг Канади зменшився на 36 мільйонів доларів.

БЕЗРОБІТНІ ЖДАЮТЬ ДОПОМОГИ ВІД УРАДУ.

КВЕБЕК, Кве., 8. січня. — В місцевій ситуації безробіття нема ніякого поліпшення і федерація національних юній Канади рішила скликати масовий мітинг безробітних, які помашаються разом до парламенту і будуть домогатися праці або допомоги від провінціального уряду.

ПОЧТОВИЙ КЛЕРК ПОПОВНИВ САМОВБИСТВО.

Вінг'ям Гарт працював як клерк в головному поштовому уряді в Вінніпегу і в його рахунках вкрито брак около \$4,000. Довідавшись, що його мають арештувати, Гарт пішов до одного з місцевих готелів і отруївся. Поліція застала його ще живим, однак заки довезла до шпиталю, він по дорозі помер. Гарт мав 36 років і оставив жінку та двоє дітей.

ПОДАВАННЯ ІНФОРМАЦІЇ ПРО ЧАС КОШТОВИЙ.

Манітобський уряд коштує річно около 33,000 доларів те, що вінніпегська публіка запитує в телефон: "котра година?" Кожного дня є таких 18 тисяч запитів і кожний запит коштує уряд пів цента.

В АРГЕНТИНІ ПАНУЄ ВЕЛИКА СПЕКА.

БУЕНОС АЙРЕС, Аргентина, 9. січня. — В Аргентині тепер велика спека. В Санта Фе зареєстровано 103 степені горіла, а в Буенос Айрес 97½.

Угорські шляхтичі монархісти підробили 30 мільярдів французьких франків

БУДАПЕШТ, Угорщина, 6-го січня. — В зв'язку з викриттям фальшивиків 30 мільярдів французьких франків арештовано тут еще двоє угорських шляхтичів, а саме барона Зигмунта Перенія і графа Шмрексані.

БУДАПЕШТ, Угорщина, 5-го січня. — В скандалі з підробленням 30 мільярдів французьких паперових франків є замішані не лише багато угорських аристократів-монархістів, але й деякі високі державні урядники та цілий держав-

ПАРИЖ МАЄ ШКОДИ НА 500 МІЛІОНІВ ФРАНКІВ.

ПАРИЖ, 8. січня. — На думку урядника міністерства публичних робіт, матеріальна шкода в Парижі від повіні буде вносити около 500 мільйонів франків (приблизно 17 мільйонів 500 тисяч доларів).

КЕНІНГ ПОВЕРНУВ ДО ТАНЖЕРУ З НИЧИМ.

МАДРИД, Іспанія, 8. січня. — Калітан Гордон Кенінг, мировий емісар Ріфів, прибув у вівторок до Танжеру, в Марокко.

ЯЗИКОВ РАДЯНСЬКИМ КОНСУДЕМ В ЛОНДОНІ.

Монтреальська преса повідомляє, що тов. А. А. Язиков, голова радянської місії в Канаді, зістав зазначений генеральним консулом Радянського Союзу в Лондоні.

ТОМПСОН ХОТІВ ПІДКУПИТИ ПОЛІЦІЮ.

ЛОНДОН, 6. січня. — Бувший голова британської тайної поліції сер Бесі Томпсон є потягнений до судової відповідальності за спробу підкупити поліцію, який його арештував. Томпсона було арештовано в неприличній позі в Гайд парку в товаристві одної молододі акторки. Щоби недопустити до виявлення тої скандальної афери, Томпсон запропонував поліцаєві великий хабар, який був би забезпечив його на ціле життя.

СПРАВА ВИНВАСНЕННЯ БУВ ПРАВЛЯЧИХ ДОМІВ.

БЕРЛІН, 8. січня. — Комісія райхстагу (парламенту) почала розбирати три пропозиції відносно полагодження претенсій бундівських правлячих домів.

НЮ ЙОРК, 7. січня. — Американські автори драм зорганізувалися тут нині в певного роду юнію письменників, яка покладає собі за ціль оборонити економічні інтереси драматичних письменників.

УГОРСЬКІ ШЛЯХТИЧІ МОНАРХІСТИ ПІДРОБИЛИ 30 МІЛІАРДІВ ФРАНЦУЗЬКИХ ФРАНКІВ

бу виявилось, що з його припорушення полковник фон Янкович їздив за кордон і там пускав в обіг фальшиві гроші. Янковича арештовано в Гадзі.

НЮ ГЕЙВЕН, Конектикут, 5. січня. — Місцевий Ку Клукс Клен розспався, бо з нього виступило в один день 600 членів. Секретар організації Мен заявив, що центральна організація Клену в Джорджії не одно з найбільших організованих обманств у світі.

ПІДЧАС ЗАВОРУШЕНЬ БЕЗРОБІТНИХ В ЛОДЗІ УБИТО 15 ОСІБ.

Фінансова господарка Грабського спричинила банкрутство 75 проц. банків і упадок 80 проц. фабрик.

ВАРШАВА, 6. січня. — В Лодзі йане тепер велике безробіття. Майже всі ткацькі фабрики стоять закриті.

ПІДЧАС ПОВІНЕЙ В МЕКСИКУ ВТОПИЛОСЯ 500 ЛЮДЕЙ.

НОГЕПІЛС, Арізона, 8. січня. — Нинішні повідомлення з Мексико кажуть, що уливні дощі в мексиканському степі Наярїт зробили шкоди на кілька мільйонів пезів.

МІСТО МЕКСИКО, 8. січня. — Президент Калес одержав сьогодні від губернатора степу Наярїт телеграму, в якій повідомляється про велику матеріальну шкоду й знищення 400 домів підчас повіней в тому степі.

КРАЇНУ ІТАЛІЙЦІВ ЗНОВУ НАВІСТИВ СИЛЬНИЙ ЗЕМЛЕТРУС.

РИМ, 9. січня. — Тосканію навістив сильний землетрус, який тривав 12 секунд і народив деякої шкоди. Центром землетрусу була гора Монте Амїата. Найбільше потерпіли міста Аббадія і Сан Сальваторе, де ушкоджено всі доми.

КУ КЛУКС КЛЕН В НЮ ГЕЙВЕН, КОН., РОЗПАДАЄТЬСЯ.

НЮ ГЕЙВЕН, Конектикут, 5. січня. — Місцевий Ку Клукс Клен розспався, бо з нього виступило в один день 600 членів. Секретар організації Мен заявив, що центральна організація Клену в Джорджії не одно з найбільших організованих обманств у світі.

НЕАПОЛЬ, Італія, 9. січня. — Відновлена активність вулкану Везувія зазначена спеціально надзвичайним вилівом лави, потік якої надзвичайно збільшується.

Головна ріка лави, що витікає з вулкану Везувія, є більше як тисячу стій широк.

МІСТО МЕКСИКО, 8. січня. — Президент Калес одержав сьогодні від губернатора степу Наярїт телеграму, в якій повідомляється про велику матеріальну шкоду й знищення 400 домів підчас повіней в тому степі.

НЮ ГЕЙВЕН, Конектикут, 5. січня. — Місцевий Ку Клукс Клен розспався, бо з нього виступило в один день 600 членів. Секретар організації Мен заявив, що центральна організація Клену в Джорджії не одно з найбільших організованих обманств у світі.

НЮ ГЕЙВЕН, Конектикут, 6. січня. — Шістьсот місцевих кленсменів, які виступили з Ку Клукс Клену, видали публичну заяву з приводу свого виступлення і в ній патують Клен як неамериканську інституцію.

Вона робить дикі нагінки на немилі собі віроісповідання. В заяві дальше сказано, що Ку Клукс Клен це організоване обманство.

"UKRAINIAN LABOR NEWS"
 Printed and published tri-weekly by the Workers and Farmers Publishing Association, Limited, a joint stock company, incorporated under the laws of Manitoba, at its head office and place of business, at the corner of Pritchard Avenue and McGregor Street in the City of Winnipeg, Manitoba.
 M. Popovich, Secretary.
 Subscription per year \$4.00
 Telephone: J 1465.

"УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ"
 газета для робочого класу — виходить три рази на тиждень: у вівторок, четвер і суботу.
 Видав. Робітничо-Фармерське Видавниче Товариство, інкорпороване в Манітобі. Редакція, адміністрація і друкарня містяться в Укр. Роб. Домі, на р-ні вулиць Прічард і Макгрегор, у Вінніпегу, Ман. М. Попович, секретар.
 Передплата на рік \$4.00
 Адреса:
UKRAINIAN LABOR NEWS
 Cor. Pritchard Ave. and McGregor St., Winnipeg, Man., Canada.

БЕЗ ВИКУПУ І ВИНАГОРОДЖЕННЯ.

Цілий візиск людини людиною опирається на праві приватної власності людини на землю і на средства продукції. Капіталісти, обороняючи це право, назвали його "священним недоторканим". І це цілком зрозуміло, бо від цього права залежить їх добробут, це право освячує візиск мільйонів людей одиницями.

Капіталісти, цілий їх апарат, який називаємо капіталістичною державою, борються цього права всіма засобами; а тіх, хто виступає за скасування цього права, вони переслідують і тяжко карають.

Колись феодалі, дідачі, плантатори в Злучених Державах та багаті цілого світа взагалі мали право мати своїх рабів, тобто мали право приватної власності над людьми. Купували людей, продавали, били, вбивали, одним словом поступали з людиною, як з власною річю. Державний закон на це дозволяв, церква це благословляла, а навіть сама мала рабів. І багато пролилося людської крові за те, щоб скасувати невідомість, тобто скасувати право чоловікові уважати другого чоловіка своєю приватною власністю.

І коли-б так тепер сказати хоч би темному, несвідомому робітникові, що він є приватною власністю другого чоловіка і що такий то пан чи піп має повне право продати його другому, або проміняти за собаку, то той робітник збунтувався-б проти цього, або плюнув би в очі тому, що йому таке сказав.

Але ще й ніні є країни, де невідомість це не скасоване. Читаємо в новинці, що англійська експедиція в Індії тепер почала "визволяти" рабів в долині Гукавага. А "визволяє" вона їх в той спосіб, що дає за них власника викуп. Правда, мовляв, тепер так читати? За що-ж це давати власникам рабів викуп? За те, що ті раби з покоління в покоління працювали на цих багатих і їх предків? Здоровий розум нам каже, що тим багачам не тільки не належить ніякий викуп, але вони ще повинні заплатити визволенним рабам за їх довголітню безплатну тяжку працю.

Отже це вже ніні нам зрозуміло. А тепер кілька слів про сучасне право приватної власності взагалі.

Несвідомого робітника і побожного селянина чи фермера ще й тепер тяжко переконати, що земля і фабрики повинні належати тому, хто на них працює. "Хто-ж бачив таке, щоб відбирати фабрику від фабриканта, коли вона його?" — скаже несвідомий робітник. А чому вона його? Хіба-ж він сам її побудував та сам в ній працює? Збудували робітники і робітнички в ній працюють. Але до робітників вона не належить тому, що державні капіталістичні закони дали право власності на неї одному чи кільком чоловікам. Отже так само, як колись закони пануючої класи давали багачам право власності над бідними людьми, над рабами.

Тепер вже найетичніший робітник і селянин прийшов до того переконання, що він є "вільний" чоловік і не тільки не хоче бути невольником пана, але навіть власному батькові не хоче покорятися, як тільки підросе до тих літ, що може сам на себе заробити. Це вже нам цілком зрозуміло і нічого дивного в цьому не бачимо. Навпаки, дивуємося, що є ще й ніні країни, де панує невідомість і щоб цього невідомства там позбутися, то держава дає панам за невольників викуп. Пани, розуміється, викуп візьмуть, бо знають, що можуть отатися без рабів і не дістати викупу.

В європейських густо заселених країнах, де серед населення великий голод на землю, вже самі пани бояться цього голоду і в своїх парламентах переводять закони, щоб обмежити ділчанство право на землю. Наприклад, навіть в Польщі перегоріло в парламенті, щоб дідачі мали право лише на певну кількість землі, а решту держава має відкупити від дідачів і віддати трудовому населенню. Не думайте, що безплатно віддати. Ні, відкупити від панів, а відпродати селянам. Таке зроблено в Чехословаччині. Таке тепер проповідують в Англії навіть Лойд Джордж.

Про викуп фабрик від фабрикантів пани покищо мовчать, а про викуп землі вже заговорили. А що великі пани і з тим не дуже то охоче годяться, то капіталістичні дильмоти переводять в парламентах закони, якими обмежують право "священної і недоторканої приватної власності" на землю. Роблять вони це тому, щоб довше втриматися перед натиском класів революційних мас, які звуть: "Вся земля селянам, а фабрики робітникам без ніякого викупу і відшкодування ланам!"

Бо давати викуп панам за землю чи фабрики, це все одно, що давати викуп індуським багачам в долині Гукавага за невольників.

Але в цьому дуже тяжко переконати несвідомого побожного робітника. Він ніяк не може зрозуміти того простого факту, що ніякі надприродні сили не нагородили пана земельними обшарами, а фабриканта фабриками, а що вони захопили чи набули ці маєтки завдяки своїм законам, які вони самі встановили і які дозволяють їм вислизувати працюючих, а набутий таким робом маєток уважати своєю приватною власністю. Цілі століття працюючи в голоді і холоді обробляли панові землі, будували фабрики, виводили найкращі машини і ними самі себе позбавляли праці, а капіталістам збільшували зиски, бо ті машини також ставали "священною і недоторканою" приватною власністю капіталістів. І коли революційні маси, що зрозуміли цю несправедливість, дали класі "земля селянам, а фабрики робітникам без викупу і відшкодування", пани злякалися і в своїх парламентах переводять закони, на основі яких хочуть дістати гроші за свої маєтки. Капіталістична держава, що випускає в поміщиків землю, відпродує її знову на приватну власність таким елементам, що вони чимсь вислизують ті державні і присягають, що дадуть її вірно служити. Так Польща відкупилася від дідачів в Галичині колонізує жовнірами бувшої армії Пласудского, Румунія на Буковині колонізує українські землі Румунами і т. д.

Тому революційні маси, що йдуть під проводом комуністів, борються за скасування приватної власності на землю і на всі средства продукції, за скасування клас, бо тільки тоді можливе усунення візиску людини людиною. Всі-ж демократичні закони, що їх ліберальна буржуазія старається пересунути в своїх парламентах, є тільки злоудою, є частиною зброї буржуазії, якою вона хоче відтягнути здійснення пролетарських класів і продовжити своє існування як пануючої класи.

ПАМ'ЯТИ ТОВ. В. БЛАКИТНОГО.

(Продовження.)
 Після того доводилося мені часом зустрічатися з т. Блакитним у Києві, куди переїхав Радянський Уряд. З початку всім нам здавалося, що ми от-от на передодні злиття обох партій партій в одну. У всякому разі, він, т. Блакитний, разом з т. Михайличенком та Шумським, працював весь час для цього злиття. Та згодом спірні питання загострилися і злиття партій було на деякий час відкладено. Навіть в склад Центрального Виконавчого Комітету Рад боротьби тимчасово відмовлялися увійти; правда, безпечно для радянської влади, спричинена бандітським повстанням "отамана" Григорєва, примусила боротьбистів знову почати більш активно працювати в уряді, весті своїх представників до ВУЦВК. Але т. Блакитний був одним з тих, що весь той час працювали з неослабною енергією; і ще з тих, що в той важкий і нервовий час знаходили можливість дбати про розвиток українського революційного мистецтва, письменства.

Він був одним з складових першої збірки творів молоді, щоїною народжувалося революційної літератури — "Червоний Вінок", він був одним з керівників першого українського радянського мистецького журналу — "Мистецтво".

Пам'ятаю, як гарячково він бігав, квалісив, турбувався про матеріал для журналу, про приєднання до маленької ще групки революційних митців — нових молодих сил. Можна безперебільшення сказати, що в значній мірі його руками, його неослабною, кипучою енергією було в ті часи раннього світанку революції збудовано підвалини нового, пролетарського мистецтва України.

Всю ту працю він, при своїх слабких фізичних силах, продав, як і все, що він звик робити, з невмирущим захопленням митця. Але не тільки захоплення самим процесом праці і творчості тут було. Ні, був і прогноз, і розрахунок на майбутнє і розуміння історичної ролі своєї групи.

"Ми тільки перші хоробрі, Мільон підпірає нас.
 Ми тільки крешемо іскри..."

Так характеризував він сам роллю своєї своєї групи в ті часи. Іскри, викресані цими Першими Хоробрими запалити іскраве багаття пролетарської культури в Робітничо-Селянській Україні, мільйони підхопили кинені ними гасла. Але доля їх, цих Перших Хоробрих, була трагічна, як доля майже всіх піонерів.

Найкращих з цих піонерів — Андрія Заливочого, Василя Чумака, Гната Михайличенка і його — Василя Блакитного — вже нема серед нас...

Але не тільки у літературі мав я нагоду переконатися у здібностях т. Блакитного до політичного розрахунку, до рішучості акції, коли того вимагала рішуча хвиля. Правда, мене не було на Україні, коли рішучо відбувалися в квітні 1920 року 4. конференція К. П. (6) У. та з'їзд боротьбистів, я не чув, як т. Блакитний, не звачуючи на опозиційні частини свого з'їзду, командував тому з'їздові, як належало чесно-му жовнірові революції:

— На команду Комуністичного Інтернаціоналу — струнку!
 До лав єдиної Комуністичної Партії більшовиків України — кроком руш!

Повторюю, я не бачив цього моменту. Але я скоро після того був свідком подібного моменту, хоч і меншого, місцевого значіння.

Справа малася он як. Кінець 1919 р. і початок 1920 р. перебув я за кордоном, поза межами У.С.Р.Р. Я не бачив того підйому й напруження, з яким було остаточно розбито "сили денікінщини". Але, коли й поверну на Україну, мені довелося бути свідком значного упадку енергії, що його спричинило попереднє неймовірне напруження пролетарських мас. Злиди, виснаження матеріальне й фізичне, все це викликало певне незадоволення, яке шукало громадського виходу, трибуни для свого виявлення.

Почали виникати по різних місцевостях опозиційні групи в середині комуністичної партії; зовсім не бажаючи розколу партії, ці групи, все таки, вважали за слушне гостро критикувати поступовання керівних установ партії, рішучо вимагати зміни тактичних заходів партії по цілій низці питань і т. п. Помилковість тих обвинувачень, що їх анусували ті групи проти керівних установ партії, скорі виявилися і групи ті почали одна за одною зникати. Тепер, коли ця справа минула, я думаю, нічого соромитися з визнанням попередніх помилок. Отже, була така опозиційна група і в Києві, а саме, так звана "Київська Робітничо-Опозиційна".

Опозиція готувалася до рішучого виступу з критикою губернського комітету партії на найближчій губконференції. Тимчасом, польсько-шляхетська армія в союзі з Пелюброю готувалася до нападу на Київ, чого опозиціонери, надто заняті внутрішніми суперечками, майже не помічали; або, помічаючи, додавали не досить уваги й значіння військовій небезпеці.

Почалася Губпартконференція. Як представники Центрального Комітету КП(б)У, приїхали на ту конференцію т. т. Фелікс Кон і В. Блакитний. Опозиція успішно поробила свої виступи проти старого Губкомпро, пропонували нею резолюції, приймалися охоче, все здавалося гаразд; бракувало лише одного: так необхідної в ту небезпечну хвилину єдності партійної організації загроженого ворожим нападом міста.

Представники Центрального Комітету поводитися назвичайно тактовно. Вони обмежувалися в тих питаннях, в яких до них зверталися конференції, не наважуючи їх нікому й не намагаючись втручатися у внутрішнє життя периферійної організації.

Таке поведження було цілком зрозумілим, особливо з боку т. Блакитного. Як недавній член іншої партії, він розумів, виступ в новій партії може викликати зайві непорозуміння й обвинувачування.

Але ситуація на фронті військовим ставала все гірша й на стала хвиля ділати більш рішучо. Як зараз пам'ятаю той день, як керівників опозиції закликали представники Центрального Комітету до окремої кімнати (а було це вже перед самим закінченням конференції). Тов. Блакитний звернувся до них спокійно, але рішучим тоном:

— Слушайте, товариші, ставніше на фронті таке, що через п'ять днів, найбільше через тиждень, нам доведеться віддати Полякам Київ. Що-ж — ви будете й далі займатися опозицією?

Повторюю, це було сказано досить спокійним тоном. Але слухачі відчували у голосі тов. Блакитного категоричний наказ, — наказ не начальника, а жовніра, товариша по революційному фронту, котрий розуміє дійсне становище й вимоги того фронту. Яка-ж могла да-

ПРАВДА ПРО РОБІТНИЧУ ДЕРЖАВУ.

З різних країн Європи їдуть в різні країни навіть не думають. Товариші! Як член соціал-демократичної партії, що цілий час відноситься ворожо до Радянського Союзу, мушу сказати, що дотеперішня наша дорога була неправильна. Радянський Союз — це робітничо-селянська вільна держава, що дійсно дбає про працюючі маси і злочинно та непростимим гріхом для працюючої людини є виступати проти цієї першої в історії світа держави працюючих.

Що каже безпартійний робітник про Радянський Союз.

Другий безпартійний делегат, — друкарський робітник Колецькі, сказав:
 — Товариші! Я родився на Україні і прожив там 20 літ, але вихав і поселився від кількох літ в Чехії. Знаю прекрасно, як жили людям за царських часів і тепер, коли оглянув я Радянський Союз, то по широкі скажу, що дореволюційне життя в Росії і на Україні годі рівняти з теперішнім. Цим я не кажу, що там є цілковитий рай. Ні. Але там робітник і селянин є людиною, а не худобиною. Там робітник і селянин живе сьогодні багатіше, краще, як в нас в Чехословаччині чи в якій іншій державі Західної Європи. Я не комуніст, цілком ним не був і не є, але я чесний чоловік і говорити неправду не буду. Наша делегація мала декількох членів, що знали прекрасно російську мову і нам не треба було перекладачів. Куди захоїли ми подивитися, ніхто нам не боронив. Говорили так з робітниками, як і селянами і то переважно з безпартійними. Від нікого не чули ми таких байок про радянську владу, як кожного дня читаємо в нашій пресі. Я добре знаю дореволюційну Росію і мушу признати, що Радянський Союз витрачує величезні кошти на освіту та виховання громадян. Чи не кожний грамотний робітник має боляд трьох неграмотних, яких вчить письма. До 1930 року в Радянському Союзі напевне не буде ані одної неграмотної людини.

Робітничо-селянська держава.

Мене, як друкаря, цікавили різні друкярні. Там всі друкярні націоналізовані. Бачив я величезні наклади корисної літератури. Книжка виходить звичайно в 100 тисяч примірників, тоді, як в нас видають в 5,000 і бояться, чи розійдеться. Бачив я величезні, з найновішими машинами друкярні. В одній друкярні працювало дві тисячі робітників.

Правда, видно в Радянському Союзі теж людей гарно одітих, в дорогих футрах. Це "чепмани", торговці, що користують з нової економічної політики. Але цікаво то, що ті гарно одіти люди мусять слухати тих, які в порівнянні з ними ходять простіше одягнені і наказують. Це робітники.

Буржуазний світ все ще представляє собі Радянський Союз як якусь дику країну, а більшовиків, як людей, що лазають на чотирах з ножем в зубах. В нас писали і пишуть, що більшовики все розкрали і знищили, а це несвоєсна брехня. Ми оглядали палати різних бувших князів та дворян. Сьогодні в них або доми відпочинку для робітництва, або музеї, в яких зібрані цінні мистецькі твори, що колись були недоступні для працюючих мас. Радянський Союз, товариші, це робітничо-селянська держава і бажанням кожного робітника повинно бути, щоб в цілому світі робітництво й селянство мали таку волю та владу. Це говорю я, недавній ворог радянської влади і по сьогоднішній день безпартійний чоловік.

З розпорядження польської влади в Видгоші (Бромберзі) закрито найбільшу в Польщі німецьку газету "Дайче Рундшау". Ця пресепія викликала обурення серед німецького населення Польщі.

Тож як бачимо з вищенаведеного, не тільки є ще рабство, але приносять живих людей богів в жертву. Характерно, що рабів не звільняють законом згори, але викуплюють у власників, як звичайну річ.

З ЩОДЕННОГО ЖИТТЯ.

ЧУДА ДЕМОКРАТІ.

Що таке демократія, то демократія. Кожного ранку і вечера читаємо в щоденній пресі: Там — зрабували пошту. Там — банк. Там — закралі гроші.

Зловлять, то дадуть кілька років арешту, а не зловлять — "туд бої!"

Але це мало що має спільного з демократією. Це бандітизм і демократія старається зничити його.

Але ось що "у нас" буває: властители фабрик, копанель, або яких інших підприємств зрабувати робітникам платно навіть не питаючи поради в демократії. Коди робітники не годяться на це, то аж тоді демократія мішається...

Це також можна простити. На те демократія, аби держати спокій і порядок.

Кілька банків пішло на "бом" — цему також невинна демократія.

Кілька місточків пішло на "бом" — цему також невинна демократія.

Всі решта міста по вуха в довгах — цему також невинна демократія.

Ціла держава в руках Монстрал банку — цему також невинна демократія.

Так воно є по демократичним світі, так воно мусять бути і у нас.

Але головне от що. Останніми часами багато ріжних міських і провінційних державних урядників такі в нашій демократії взялися здорово до крадіжки громадських грошей.

Дуже з часта читаємо, що там в мілітарних бараках полковник той а той покрутив в вуглях, а там — зловлено поліція на якімсь винику, там — листосовіла, а дальше навіть таких поважних людей, як бувші міністри, от хоч-би в Альберті.

"Гонорейба" той а той зістав арештований.

Вони троха не гарно для демократії, коли вже навіть й оборонці тої демократії та ще й "гонорейба" — крадуть.

Але що-ж діяти? Демократія "карає" їх за це.

Кожний такий "гонорейба", що вкраде громадські гроші, підлягає карі так само, як кожний горожанин. Ріжниця між звичайним злодієм, а "гонорейба" злодієм є лише та, що перший відсидажує кару в тюрмі, а другий відлежує... яома на постелі.

Що-ж з ними робити? Демократія їх вивисала, демократія мусять опікуватися ними.

Виде на платформу комуністичний промовець та представити що демократія такою, якою вона в дійсності є, так зара "публична" преса репуте:

— Називають наших найвишнзначніших горожан злодіями.

— Хотять зничити нашу демократію.

— Хотять зничити наші інституції.

— Беруть гроші з Москви, а би зневажати нашу демократію.

— Депортувати їх!

Таки то чула демократії! Крадуть і плакати не дають.

Драпака.
ВИКУПЛЯЮТЬ РАБІВ.
 Експедиція, що виїшла з Рангуні (Індія) почала визволяти рабів в долині Гукавага Сподіяється, що всіх рабів у цій місцевості буде визволено, бо їхні власники дістають за них викуп. Експедиція має також повідомити провідників племені Нага, що їм приписують звичай приносити людські жертви.

І. Ю. Булик.
 (Кінець буде.)

ЧИ ПОТРІБНІ НАМ КООПЕРАТИВИ?

(Дискусійні статті перед з'їздом ТУРФДім.)

Перечитав я пару дискусійних статей в "У.Р.В." на тему "Чи потрібні нам кооперативи" і задумав ще своїх "мудроші" додати.

Тов. Волинський вдарив по болючих струнах, яких до цього часу ніхто ще не торкався в нашій пресі. Тож не диво, що т. Сторнік так скоро відгукнувся з нетаємним болем. Я також не гадаю в дечім з т. Волинським, але відячний йому, що він порушив цю справу і на сторінках нашої преси заговорив про тих, про яких ще ніколи не говорилось, а це про дрібних скелерів.

Тов. Волинський брав справу з теоретичного боку, а т. Сторнік до цієї теорії додав свою практику і вишлася цікавість.

Від себе скажу, що в центральних скелерах в місті продукції не краді, як в дрібних скелерах. Взяти хоч-би Ігону. Але ці великі компанії так поставили справу продажі, так розголосили свої товари в величезних каталогах, що кооперувати з ними годі дрібним скелерам. Дрібний скелер коли купує товари, то власними руками їх обмацує, бо гнильми товарами він сам віджене від себе покупців.

Великі компанії, голсеїлники також безмілосердно визискують дрібних скелерів. Одним словом велика риба з'їдає меншу. Але ці скелери ніколи не мали нагоди поскаржитися. Вони певно боялися, щоб не втратили ласки в панів. І тепер заговорили.

Але я не хочу в когось витискати слези до цих бідних скелерів. Між ними також є люде, але є й людська. І то цих других більше, головню на фармах. Багато тих скелерів своїм ворожим відношенням до робітничо-фермерських організацій, своїм попіранням ріжних капіталістичних агентів на фармах настроїли проти себе фермерів. Тому в багатьох місцевостях між скелерами, а фермерами є велика ворожнеча, хоч до очей розмовляють між собою і один в другого купують.

Тільки-ж я розвісив над чим іншим, а не над кооперативами. Кооперативи нам потрібні. За ті гроші, за які ми купуємо у великих і малих скелерів, ми могли-б мати величезні кооперативи. Отже, бодай з перших рук не давали-б своїх грошей своїм заїмам ворогам. Я під цими словами не розумію тих дрібних скелерів, що є членами або симпатиками робітничо-фермерських організацій і допомагають їм морально і матеріально. Але-ж таких малий процент. Решта просто отверто ворожо ставляться до наших організацій, хоч живуть за наші гроші.

Але пошимоно скелерів в спокою. Кооперативи багато дечому нас навчили-б. Вони нас з'організували-б, ми, як то кажуть, самі в себе купували-б і самі собі продавали-б. Скільки ми до цього часу видали грошей на освіту, організацію, на пресу, а до цього часу не подумали ще про те, щоб дати гроші на таке підприємство, яке не тільки само себе поплучувало-б, але з часом принесло дохід, який допоміг-би нам в іншій галузі праці. І таким підприємством може бути тільки кооператива. Тому я є за тим, щоб 7-ий з'їзд серйозно застановився над цією справою і вирішив її в як найкращий спосіб.

Вегревіа, Алта.

В останніх часах, на сторінках "У.Р.В." появилос декілька дискусійних статей про робітничо-фермерські кооперативи. Користаючись з тої нагоди, я хочу висловити і свою думку про робітничо-фермерські кооперативи. Отже наблизьється 7-ий з'їзд ТУРФДім, а з ним і важкі справи, які треба буде старанно обговорити. На цей раз вирішула найважливіша справа на порядку дня, а це — кооперативи. Коли на минулих з'їздах яку справу ухвалювали делегати, то вона переходила

в життя. Так само я вірю, що й цим разом, що з'їзд ухвалить, те повинно уважатися за святе. А щоб так сталося, то коначним є, щоб кожний делегат, ідучи на 7-ий з'їзд, приготувався і мав ясне поняття на дотичні справи. Кожний делегат повинен мати на увазі перше все своє місцевість. Треба мати на увазі умовини і обставини даної місцевости: чи робітництво або фермерство є досить добре підготоване до такої важкої справи, як кооператива.

Правда, що кожний свідомий робітник чи фермер вірить в кооперативу, бо дійсна кооператива є одним рятунком для усунення посередників. Так, але головна річ є та, щоб збудувати кооперативу на міських підвалинах, щоб вона могла втриматися перед ріжними ворогами. Над цим власне з'їзд повинен добре застановитися і виготовити добрі плани!

Ми знаємо, що кооператива може втриматися, а навіть гарно розвиватися, коли-б товари продавали за готівку. Та в тім то й річ, що робітник завжди на готівку не може спромоттись. Часом, найліпший член, шероветь, чи симпатик, привнесений буде вдатися до приватного скелеру за потрібними товарами лише через те, що не можна в кооперативі дістати кредити.

Я думаю, що з'їзд і на це повинен відповідний план. Та тут знову приходиться важке питання, а це — втримати межі членами чи шероветями любові і взаїмне довіря. Без довіри і любови ніяка організація не може втриматися, а кооператива мабуть найслабша що до роздорів. Це питання може здаватися декому маловажним, але по моїй думці це треба старанно обговорити.

В який спосіб і на якій основі будувати кооператив? Думаю, що найліпше починати так, як один з товаришів вже писав: вербувати членство з уміркованими вкладками, ось на такій самій основі, як побудовані наші робітничо-фермерські дома в Канаді. Але така вкладка повинна бути що найменше 25 доларів. Головним центром має бути Вінніпег, чи де було-б відповідніше. Шери без всяких девіденд, а в заміну продавати дешевше товари, як продають приватні скелери. І то це лише членам, але й нечленам. А коли-б заснувалося кільканайцять таких кооперативів, тоді треба постаратися о торговельного експерта, котрий служив-би зарозом за інструктора. Це значить, чоловіка, котрий мав-би давати інструкції на місцях як найкраще і відповідніше провадити торговлю, наглядати за правильним веденням торговельних чи рахункових книжок і т. д. На покриття оплати такої експерта рахувалося-б процентів від вартости даної кооперативу. Приміром, коли-б в Форт-Френсес була кооператива і вартувала 6,000 дол., то відрахувати на експерта два чи три проценти від вище згаданої суми. Оттак я розумію менше більше робітничо-фермерську кооперативу. А тепер слово за більше досвідченими товаришами.

С. Поштар, Форт-Френсес, Онт.

Товаришу Редактор! Справу про кооперативу, котру порушив т. Волинський, нема чого провалдити і над нею думати. Треба зробити статут і друкувати шері, а ми, робітники, їх розкупимо. Нам кооперативи потрібні і їх не треба відкладати та хто є прихильником організації, того обов'язком бути за кооперативами. Коли ми йдемо вперед, то нема потреби спинятися на пів дороги та оглядатися назад. Нема чого лякатися банкрутства, як-що справа буде добре поставлена і коли всі ми будемо на стільки свідомі, що будемо дбати про свої кооперативи. Так радяться там, товариші, на добро робітництва і започаткуйте кооперативні ще такі ці зими. Коли говоримо

про кооперативу, то не кажемо, що їх буди засновувати я, чи він, але МН. Не допускаймо лише до тих кооператив патріотичних бізнесменів, таких, які руководили "кооперативною" в Вегревіа. Таких треба за обшивку, як каже т. Драпака, і аби за ними дорож пішов. Бо з такими, навіть Генрі Форд збанкрутував-би.

Така моя думка про кооперативу. Іван Данілюк, Редні, Ман.

ЩЕ РАЗ ЗБРЕХАВ І ЗНОВ НЕВДАЧНО.

В 154 числі "У.Р.В.", бувший політичний в'язень Ст. Гащина, що в листопаді 1922 р. сидів в чорткіаскій тюрмі, помітив обшире свідчення про смерть Степана Мельничука і Петра Шерету, бо до мене не міг стерпіти кривди і Лешишина в "Укр. Голосі". У відповідь на це Лешишина в "Укр. Голосі" з 6. січня 1926 р. помітив допис, в якому не тільки відлякується Гащина, не тільки свідомо пропонує ко місце, де Гащина твердить, що Мельничук співав "Інтернаціонал", але й називає Ст. Гащина кримінальним аристократом.

"На першому поверсі сиди арештант... але це були кримінальничі, уголовні, розбійничі, злоді, обманні, то що, і я лише думаю, що Гащина на стільки відважний, що признається до першого поверку!"

Ми не будемо розводитись над цю справу, але — як і попередно, покорираємося проти брехні Лешишина — дояментом. Прислаючи до нас свій допис, т. Гащина одночасно прислав нам і судовий документ, що свідчить на якій основі був арештований Ст. Гащина. Ось точний відпис цього документа:

Vr. 1426:22 Izba Radna przy Sądzie okręgowym w Czortkowie na posiedzeniu dnia 1. grudnia 1922 w sprawie karnej — przezw. Ilkowi Subełakowi, Włodzimierzowi A. Potolowi, Stefanowi Hasezuzymowi i Grzegorzowi Bojczewo o zbrodnię z § 58 be. u. k.: po wysłuchaniu stanu sprawy przedstawionej przez sędziego śledczego Zarebę postanowila wdrożone zarębie nim śledstwo wstępne, zastanowić i zarządzić wyszukanie obwinionych na wolności a to dla braku dowodów któreby stwierdzały że obwinieni dopiełści się zrzeczywiście czynów w doniesieniu narpowadzonych uznana im zbrodnia stanowiących a nadto zgodnie z wnioskiem Prokuratora

postanowila iż obwinionym nie przysłusa po myśli §. ustawy z 18.8.1918. l. 318. dzurr: austr., o rozszeczenie do Skarbu Państwa o odszkodowanie za cały czas jego tymczasowego przytrzymania i aresztu śledczego alboowiei przezw. niemu były dostateczne poszlaki uzasadniające ścigania kar-no-sądowe i uwięzienie a poszlaki te w toku śledstwa nie zostały ponad wszelką wątpliwość obalone.

Sąd okręgowy. Czortków 1. grudnia 1922. (підпис нечиткий).

З цього документа виходить, що Ст. Гащина польський суд закидав "збродніє" з § 58 к. к. Після Лешишина — Ст. Гащина був кримінальником, а не політичним в'язнем. На польських параграфах ми не розуміємо, але в цьому випадку покличемося на слова таки самого Лешишина. В 41 числі "Укр. Голосу" з 14. жовтня 1925 р., на 4-ій сторінці, Лешишина пише про себе:

"Двадцятью жовтня 1922 р. зарештували мене Ляхи (за § 58 к. к.) і доставили до Тернополя..."

Значить — Лешишина обвинувачували в тому-ж самому злочині, що й Ст. Гащина — в злочині з § 58 к. к. І коли Лешишина каже, що Ст. Гащина був кримінальним в'язнем, то чим самим виходить, що й Лешишина був кримінальним в'язнем, бо його обвинувачувано під тим самим параграфом, що й Гащина.

Але Лешишина, пишучи свій допис, хотів й тут, боронючи себе, збрехати, однак і цим разом не повелос. Судовий документ, що в оригіналі знаходиться в наших руках, опровердає це раш непоравну і свідомо брехню того бідного Лешишина.

Редакция "У.Р.В."

дониести несотворени речі на таких же працюючих як ви!

Робітники Коїстон, вступаєте в робітничу організацію, бо лише організовано, спільно ми зможемо добитися своїх прав!

Робкор.

З ОРГАНІЗАЦІЙНОГО ЖИТТЯ В КОІСТОН, ОНТ.

Місцевість Коїстон невеличка, окружена чистими лес дерев горами. Населення її скучилось біля фабрики, що виплоєє нікель. Більшість робітників, що в ній працюють, це Українці, далі йдуть Італійці, Французі і Англіяї, що займають голоніші пости в фабриці. Робота тут дуже тяжка, бо газ, що твориться при виплоєванні нікелю, нищать людський організм. І навіть коли знайдеться чоловік здоровий, то через короткий час можна бачити лише живого трупа, венеце сухитища, що зі своїм кашлянням викає останки своєї крові. Крім тут жадної нема і коли-б знайшовся робітник, що належить до юні, то це доведеться прихостна служба компанії, зараз який не з роботи. Компанія любить лише темних робітників, покїрних рабів. От два роки тому назад заснувалося між українських робітничим просвітян організація, а плазуні, що вічно бєлітаються в хвості формантів та пенсі, стали донести до "головного" офісу, що повнілись бльшовики, котрі хочуть відорвати смелтер. І так почалося сідження: підірвали не лише пани і їні прихвостні, але й заставили також своїх суг поліцаїв. Приходила поліція на виставу, концерт, а навіть часами заглядала під дверима, чи не роблять бльшовики яку "муштру". Рівно-ж доношувало про Роб. Діт. Школу, що в ній учать діти одні примірники до переїздення, що за матеріал містилися в лему. І так вони сідали довший час, але самі переконались, що ті всі доноси та наклепи — це брехня, а доношник сказавно ясно: "Що коли не хто з'явиться з відомими брехнями, аніжється його не лише за дери, а й позбавити роботи". І так хоч напика успокоїлась трохи, то все таки відношення формана до робітників — все одно, що кашляного ризика — до раба (ріжника — що не бе).

А за дїяричне гонення троше в цих газах, щоб ти знав шире серце свого злободавця, дається той шигару. Чи-ж не нашіхся чи є тебе робітнику? За той ціорічний зиск, що накопичився в кишнях капіталістів, стромлять тобі під ні шигару. Тому вам, робітникам, пора-б взятися за організацію, котра веде на швах боротьби з таким обманством, котра введе нас з темряви на світло сонця до кращого майбутнього. Час-би вам перестати рахувати до тих павок і

Форт Виг'ям, Онт.

"ОСТАП ШАШІЛЬ" БРЕШЕ.

Товаришу Редактор! Тому, що дехто з робітників запитує мене, чи правда тому, що вписує в "Укр. Голосі" "Остап Шашіль", то будую я говорив з Чайкою при роботі про його депортацію і не певні ще скінчити балаки, як прийшов поліцаї і забрав Чайку, то на цему місці заявляю, що Остап Шашіль, тобто людина, що сковалась під не грибок ів, бреше. Ніколи я не говорив з Чайкою про його депортацію, бо я про це нічого не знав. Коли Чайку арештовано, я працював в середній кораблі і про арештованих довідався коло пів години пізніше від Максима Петраша, члена читальні "Прогресив".

Тому ще раз на цему місці заявляю, що Остап Шашіль несовісно-бреше на мене на шпальтах "Укр. Голосу".

З товаришким привітом, С. Котик.

НОВИЙ ВІДДІЛ ТУРФДІМ.

Ню Торонто, Онт.

Дня 3. січня відбулось в Ню Торонто робітниче аше, на якому промовляли товариші Білий і Паладійчук. Перший промовляв на тему про потребу організації і в своїй короткій промові вказав, що всі робітники терять місце в організації, внаслідок їм грошеві остається рабами ще на довгі роки.

Другий промовець говорив про ріжні організації. Є багато організацій, котрі називають себе навіть робітничими, але на ділі такими не є, бо провід у них мають вороги робітництва, які ведуть за собою своїх членів.

Після промов рішено заснувати в Ню Торонто відділ ТУРФДім. На разі зписалося 19 членів і вибрано заряда. Отже з початком року робітництво почине оживати, пробу-дучатися. Передовіші робітники за-початкували організацію і будуть старатися розвинути її найкраще. В першу чергу вони вповільять боротьбу темної і несовістости. До цього вони вживуть зброю: газету, книжку, збори, дискусії і товаришеске відношення до тих робітників, які покищо лишаються ще поза організацією. Але будуть старатися, щоб з них з часом зробили свідомих робітників організації. Тож закликаємо робітників і робітницю Ню Торонто ставати членами відділу ТУРФДім і разом з нами працювати над своєю освіткою.

Секретар зборів. (Підпис нечиткий).

ДІТОЧИЙ КОНЦЕРТ В САЛТ СЕЙНТ МЕРІ, ОНТ.

Дня 25. грудня 1925 р. відбувся в Салт Сейнт Мері концерт дітей, що внаслідок до робітничої дїточої школи в цій місцевості. Програма концерту не була дуже велика з той причини, що учасників дітей не було багато. Однак концерт випав надовольно добре. Це найбільше показувало, що діти не дуже давно почали вчитися. Діти гарно співали, декламували, а це показує, що вони побороли гарну науку в робітничій дїточій школі. За це належить пошана тим батькам, що посилають своїх дітей до цієї школи. Це повинно послужити заохотою для тих батьків, які не посилають ще своїх дітей до робітничої школи.

Жаль дивитися на тих дітей, що їх родичі не посилають до школи. Їх діти не навчаються по українськи ні читати, ні писати, а навіть мову забувають. А багато є таких дітей, що вже не знають української мови. Я вже не дивуюсь тим батькам, що самі не вміють ні читати, ні писати. Це певно думают, що ми прожили свій вік не вміючи ні читати, ні писати, то й діти наші прожовтять, але є такі родичі, що самі дещо вміють грамоти, а про дітей не дбають. Тому я на цему місці кличу всіх українських робітників в Салт Сейнт Мері, щоб послали своїх дітей до робітничої дїточої школи в Салт Сейнт Мері, бо знання української мови їм завжди прийдеться. Так само, щоб виховували своїх дітей в робітничому дусі. Одночасно зиваємо робітників і робітницю підтримувати робітничу дїточу школу в цій місцевості і не впускати несовісним людем, що ширять брехні на робітничу організацію і на школу. Приходить, товариші робітники й робітниця на робітничі мітинги та на лекції відділу ТУРФДім і відділу Жіночої Секції. Люлька цих організацій отворений ще недаві по полудні і ввечерю, а також в призначені дні на тижні. Приходить, ставайте членами робітничої організації, зустріться з такими самими, як і ви. Час вже нам подумати про спільну школу над своєю освіткою і своїм положенням. Досить вже шкідливих пошуків, які нищать ваше здоров'я і затемнюють ваш розум. З тих дїточих деклямацій на концерті 25. грудня ви повинні дещо навчитися. Тож приходьте самі до організації і дітей своїх приводіть.

Д. Бойчук.

"БОРЦІ ЗА МРІЇ" У ВЕЛАНД.

В неділю, 27. грудня 1915 р. Драма-гурток при відділі ТУРФДім у Веланді, відграв драму на чотирі дії п. н. "Борці за мрії" або "Кай і Абель". Зміст штуки досить багатий та тяжкий. Що до вистави, то загально штука випала добре. Замість було, що аматори не знали роль напам'ять і час від часу поглядали на сфелера. Наслідком цього сцени місцями виходили мляві. Бажаним було-б, щоб аматори на будуче звернули увагу на вичення своїх роль.

Декорация вологого правління в третім акті також не рижналася нічим від хати вдоли. Загалом-ж аматори грали добре.

Т-ка Кофанюк в ролі Соломії дала добрий тип. Т-ка Бойчук була дуже добра в ролі Ганни, так само і т-ка Маричук. Бажаним було-б, щоб згадана товаришка частіше брала участь в представленнях. Тов. Гунька в ролі Калістрата дав дїйсний тип неаждеряного багача-куркуля, котрий за дачі своєї користи в змові з старинною та сільськими пияницями програв з дому своїх рідних братів Сергіюгу і Антона. Тов. Штайнер в ролі Сергіюгу вивазав дуже добре. Роль його була трудна, а помімо того дав доброго типа і відграв його до кінця. Наймолодшого сина Антона грав т. Бойчук, який збудував собі симпатію глядачів, а головню в 3-ій і 4-ій діях. Тов. Челига в ролі старинний грав середню. В третьому акті замало показав свого арештету, як приста-ло на старинну. Товариші Маричук

ПЕРЕПІСКА РЕДАКЦІЇ.

В. Звідач, Сендленас, Ман. — Розмова фермерів про кооперативу до друку не надіється. Надто довга і це звичайна собі розмова без ніяких практичних вказівок. В дискусійних статтях треба подавати якісь добрі поради, вказівки, доказувати потребу чи не потребу кооперативу.

А. С. Білфейт, Саск. — Ваші замітки про кооперативні передано до з'їздової комісії, яка буде цю справу розбирати, бо до газети не надіється.

Дорогі Товариші і Товаришкі! Цими днями ми розіслали перез'їздовий квестіонар до всіх відділів і товариств ТУРФДім. Секретарі чи відповідальні урядники відділів взагалі повинні виповнити цей квестіонар, відповісти докладно на всі поставлені в нему питання і зараз таки звернути до Ц.В.К. ТУРФДім. Не чекайте, товариші, аж поки будуть їхати на з'їзд Ваші делегати, щоб ними передати, бо ті квестіонари потрібні Ц.В.К. ще перед з'їздом. Одночасно просимо всіх се-

Обсерватор.

ТОРОНТО НА ПОМІЧ ДРОМ-ГЕЛЕРСЬКИМ МАЙНЕРМ.

Музикально-драматичний вечерок в дохід оборонного фонду.

Торонтонський відділ Канадської Робітничої Оборонної Лїги устроє 16. січня ц. р. в Аламбра Гол, ВЕЛИЧАВИЙ МУЗИКАЛЬНО-ДРАМАТИЧНИЙ ВЕЧЕРОК. Вступ 25 центів.

Всі секції організованого робітничого руху підтримують це підприємство.

Програма вечерка дуже цікава. Найцікавішою її частиною буде вистава штуки Антона Синклейра п. н.: "Співаючі тюремні пташ". В штуці беруть участь самі робітники. Ця спроба встановлення англійської робітничої драматичної групи в Торонто викликає загальне зацікавлення серед робітників.

Всі секції організованого робітничого руху підтримують це підприємство.

Програма вечерка дуже цікава. Найцікавішою її частиною буде вистава штуки Антона Синклейра п. н.: "Співаючі тюремні пташ". В штуці беруть участь самі робітники. Ця спроба встановлення англійської робітничої драматичної групи в Торонто викликає загальне зацікавлення серед робітників.

Вступ 25 центів.

Всі секції організованого робітничого руху підтримують це підприємство.

Програма вечерка дуже цікава. Найцікавішою її частиною буде вистава штуки Антона Синклейра п. н.: "Співаючі тюремні пташ". В штуці беруть участь самі робітники. Ця спроба встановлення англійської робітничої драматичної групи в Торонто викликає загальне зацікавлення серед робітників.

Вступ 25 центів.

Всі секції організованого робітничого руху підтримують це підприємство.

Програма вечерка дуже цікава. Найцікавішою її частиною буде вистава штуки Антона Синклейра п. н.: "Співаючі тюремні пташ". В штуці беруть участь самі робітники. Ця спроба встановлення англійської робітничої драматичної групи в Торонто викликає загальне зацікавлення серед робітників.

Вступ 25 центів.

Всі секції організованого робітничого руху підтримують це підприємство.

Програма вечерка дуже цікава. Найцікавішою її частиною буде вистава штуки Антона Синклейра п. н.: "Співаючі тюремні пташ". В штуці беруть участь самі робітники. Ця спроба встановлення англійської робітничої драматичної групи в Торонто викликає загальне зацікавлення серед робітників.

Вступ 25 центів.

Всі секції організованого робітничого руху підтримують це підприємство.

Програма вечерка дуже цікава. Найцікавішою її частиною буде вистава штуки Антона Синклейра п. н.: "Співаючі тюремні пташ". В штуці беруть участь самі робітники. Ця спроба встановлення англійської робітничої драматичної групи в Торонто викликає загальне зацікавлення серед робітників.

Вступ 25 центів.

Всі секції організованого робітничого руху підтримують це підприємство.

Програма вечерка дуже цікава. Найцікавішою її частиною буде вистава штуки Антона Синклейра п. н.: "Співаючі тюремні пташ". В штуці беруть участь самі робітники. Ця спроба встановлення англійської робітничої драматичної групи в Торонто викликає загальне зацікавлення серед робітників.

Вступ 25 центів.

Всі секції організованого робітничого руху підтримують це підприємство.

Програма вечерка дуже цікава. Найцікавішою її частиною буде вистава штуки Антона Синклейра п. н.: "Співаючі тюремні пташ". В штуці беруть участь самі робітники. Ця спроба встановлення англійської робітничої драматичної групи в Торонто викликає загальне зацікавлення серед робітників.

Вступ 25 центів.

Всі секції організованого робітничого руху підтримують це підприємство.

Програма вечерка дуже цікава. Найцікавішою її частиною буде вистава штуки Антона Синклейра п. н.: "Співаючі тюремні пташ". В штуці беруть участь самі робітники. Ця спроба встановлення англійської робітничої драматичної групи в Торонто викликає загальне зацікавлення серед робітників.

Вступ 25 центів.

Всі секції організованого робітничого руху підтримують це підприємство.

Програма вечерка дуже цікава. Найцікавішою її частиною буде вистава штуки Антона Синклейра п. н.: "Співаючі тюремні пташ". В штуці беруть участь самі робітники. Ця спроба встановлення англійської робітничої драматичної групи в Торонто викликає загальне зацікавлення серед робітників.

Вступ 25 центів.

Всі секції організованого робітничого руху підтримують це підприємство.

Програма вечерка дуже цікава. Найцікавішою її частиною буде вистава штуки Антона Синклейра п. н.: "Співаючі тюремні пташ". В штуці беруть участь самі робітники. Ця спроба встановлення англійської робітничої драматичної групи в Торонто викликає загальне зацікавлення серед робітників.

Вступ 25 центів.

Всі секції організованого робітничого руху підтримують це підприємство.

Програма вечерка дуже цікава. Найцікавішою її частиною буде вистава штуки Антона Синклейра п. н.: "Співаючі тюремні пташ". В штуці беруть участь самі робітники. Ця спроба встановлення англійської робітничої драматичної групи в Торонто викликає загальне зацікавлення серед робітників.

Вступ 25 центів.

Всі секції організованого робітничого руху підтримують це підприємство.

Програма вечерка дуже цікава. Найцікавішою її частиною буде вистава штуки Антона Синклейра п. н.: "Співаючі тюремні пташ". В штуці беруть участь самі робітники. Ця спроба встановлення англійської робітничої драматичної групи в Торонто викликає загальне зацікавлення серед робітників.

Вступ 25 центів.

Всі секції організованого робітничого руху підтримують це підприємство.

Програма вечерка дуже цікава. Найцікавішою її частиною буде вистава штуки Антона Синклейра п. н.: "Співаючі тюремні пташ". В штуці беруть участь самі робітники. Ця спроба встановлення англійської робітничої драматичної групи в Торонто викликає загальне зацікавлення серед робітників.

Вступ 25 центів.

Всі секції організованого робітничого руху підтримують це підприємство.

ПРЕСОВИЙ ФОНД "УКР. РОБ. ВІСТЕЙ".

Table listing donors and amounts for the Press Fund. Includes names like О. Будник, П. Кузьмичев, В. Нестерук, etc.

ВИСЛІД ЛИСТОПАДОВОЇ КАМПАНІ В КОРИСТЬ УКР. РОБ. ПРЕСИ.

Table detailing the results of the November campaign, listing various contributions and totals.

Small table listing donors and amounts for the Press Fund, including names like Тов. В. Пашківський, Тов. Т. Ковчуняк, etc.

Збірка в користь нашої робітничої преси тримає за скарбом в цю пору. Безробіття є головною причиною, що перешкоджає нам в листопадній збірці, що не осягнувши висладу, якого бажалося. Але, як на місцевість Іст Кидлонан, де класово сідоміх робітників і робітничих небагато, то і така вислава листопадової кампанії мусить нас здолати. На будуче, якщо тріхи наші обставини поліпшаться, сподіємося зробити в користь преси багато більше, здобути більше нових передплатників в пресовому фонді.

На закінчення складаю від імені Листопадової Комітету ширшу подяку всім тим товаришам і Товаришам, що заклали збірку передплати в пресовому фонді для нашої преси в цію брань участь в підприємстві і вложили свої жертви в користь пресового фонду.

Table listing donors and amounts for the Press Fund, including names like Тов. І. Гуменюк, Тов. П. Шафранський, etc.

Table listing donors and amounts for the Press Fund, including names like Тов. Д. Волошин, Тов. М. Шов, etc.

Table listing donors and amounts for the Press Fund, including names like Тов. Леон Букета, Тов. Ф. Боднар, etc.

Table listing donors and amounts for the Press Fund, including names like Тов. А. Аношійчук, Тов. А. Аношійчук, etc.

Дорогий Товаришу Редактор! Посилаю Вам \$16.50 на пресовий фонд "У.Р.В.", що нас двоє збірали між майнерами в цій місцевості на лістку ч. 756.

Table listing donors and amounts for the Press Fund, including names like Тов. І. Корчінський, Тов. І. Корчінський, etc.

УВАГА, РОБІТНИКИ ВЕНКУВЕР! Стараним Мислього Комітету Комуністичної Партії Канади в Венкувері відбується в неділю 24. січня 1926, в годині 8-їй вечером в Ролд Театрі обходження паміти смерті Леніна. Свято відбується концерт-митингом. Програма багата. Гарна оркестра, хор, бесідники і деклямації. Товариші робітники і робітничі, приходіть на це свято численно і кичите своїх знайомих. Вступ за добровільними датками.

Table listing donors and amounts for the Press Fund, including names like Тов. Ф. Боднар, Тов. Ф. Боднар, etc.

РІЧНІ ЗБОРИ.

Річні збори українських робітничих організацій в різних місцевостях відбуються:

ВИДІЛИ ТУРФІДИ: У Форт Вільям, Онт., в неділю, 17. січня, в годині 7.30 вечером.

ВИДІЛИ Р. З. Т.: У Вест Форт Вільям, Онт., в неділю, 17. січня в 1. годині по полудні.

У Форт Вільям, Онт., в четвер, 16. січня, в годині 8. вечером.

ВИДІЛИ ЖІНСЬКІХ ТУРФІДИ: У Вест Форт Вільям, Онт., в неділю, 17. січня, в годині 2. по полудні.

У Форт Вільям, Онт., в неділю, 24. січня, в годині 2. по полудні.

ПОШУКУЮ в дуже важній справі Івана Савчука з села Борліні, повіт Заставна, Буковина. В 1914 р. перебував в Зауценні Державках і часто підписувався Сєвіч. Хто знає-би про него (як-що він ще живе) хай подасть мені його адресу, або як-що нема його вже між-живими, хай подасть причину смерті, в якій місцевості, рік і місяць, а дістане від мене \$2.00 нагороду. Моя адреса така:

John Popowich, (7) Whitford, Alta.

ПОШУКУЮ Петра Франковського, котрий робив зі мною в Повел Ривер, Б. К. в роках 1911, 1912 і 1913. Походить з бучацького повіту, Галичина. Хто подасть мені його адресу, дістане від мене нагороду.

Wm. Chabun, 6888 1/2 Second St., (5) Portland, Oregon.

УКРАЇНСЬКІ ВИШИВАЧКИ! Хто з товаришів або товаришок бажав мати гарні, вишивані сорочки, хай згодиться за ними на адресу:

575 Aberdeen Ave., Winnipeg, Man.

УЧИТЕЛЬКА МУЗИКИ Марія Кекишівна дає лекції гри на піані, та учити теорії музики. Просить зголошуватись на адресу:

751 Burrows Ave., Telephone: J. 5006.

Table listing donors and amounts for the Press Fund, including names like Жертвовано на пресовий фонд "У. Р. В.", Вислава організатора в провінції Оутеріо, etc.

Table listing donors and amounts for the Press Fund, including names like Виплачено за помози хорим, Жертва на будову Укр. Роб. Дому в Торонто, etc.

Table listing donors and amounts for the Press Fund, including names like Стріткара, офісові прибори, Стемплі, etc.

Table listing donors and amounts for the Press Fund, including names like Адвокат, Платня секр.-скарбника, etc.

Table listing donors and amounts for the Press Fund, including names like Разом, Грудень, etc.

Table listing donors and amounts for the Press Fund, including names like Виплачено за помози хорим, Жертва на будову Укр. Роб. Дому в Торонто, etc.

Table listing donors and amounts for the Press Fund, including names like Стріткара, офісові прибори, Стемплі, etc.

Table listing donors and amounts for the Press Fund, including names like Адвокат, Платня секр.-скарбника, etc.

Table listing donors and amounts for the Press Fund, including names like Разом, Грудень, etc.

Table listing donors and amounts for the Press Fund, including names like Виплачено за помози хорим, Жертва на будову Укр. Роб. Дому в Торонто, etc.

Table listing donors and amounts for the Press Fund, including names like Стріткара, офісові прибори, Стемплі, etc.

Table listing donors and amounts for the Press Fund, including names like Адвокат, Платня секр.-скарбника, etc.

Table listing donors and amounts for the Press Fund, including names like Разом, Грудень, etc.

Table listing donors and amounts for the Press Fund, including names like Виплачено за помози хорим, Жертва на будову Укр. Роб. Дому в Торонто, etc.

Table listing donors and amounts for the Press Fund, including names like Стріткара, офісові прибори, Стемплі, etc.

Table listing donors and amounts for the Press Fund, including names like Адвокат, Платня секр.-скарбника, etc.

Table listing donors and amounts for the Press Fund, including names like Разом, Грудень, etc.

Table listing donors and amounts for the Press Fund, including names like Виплачено за помози хорим, Жертва на будову Укр. Роб. Дому в Торонто, etc.

Table listing donors and amounts for the Press Fund, including names like Стріткара, офісові прибори, Стемплі, etc.

Table listing donors and amounts for the Press Fund, including names like Адвокат, Платня секр.-скарбника, etc.

Table listing donors and amounts for the Press Fund, including names like Разом, Грудень, etc.

Table listing donors and amounts for the Press Fund, including names like Виплачено за помози хорим, Жертва на будову Укр. Роб. Дому в Торонто, etc.

Table listing donors and amounts for the Press Fund, including names like Стріткара, офісові прибори, Стемплі, etc.

Table listing donors and amounts for the Press Fund, including names like Адвокат, Платня секр.-скарбника, etc.

Table listing donors and amounts for the Press Fund, including names like Разом, Грудень, etc.

Table listing donors and amounts for the Press Fund, including names like Виплачено за помози хорим, Жертва на будову Укр. Роб. Дому в Торонто, etc.

Table listing donors and amounts for the Press Fund, including names like Стріткара, офісові прибори, Стемплі, etc.

Table listing donors and amounts for the Press Fund, including names like Адвокат, Платня секр.-скарбника, etc.

Table listing donors and amounts for the Press Fund, including names like Разом, Грудень, etc.

Table listing donors and amounts for the Press Fund, including names like Виплачено за помози хорим, Жертва на будову Укр. Роб. Дому в Торонто, etc.

Table listing donors and amounts for the Press Fund, including names like Стріткара, офісові прибори, Стемплі, etc.

Table listing donors and amounts for the Press Fund, including names like Адвокат, Платня секр.-скарбника, etc.

Table listing donors and amounts for the Press Fund, including names like Разом, Грудень, etc.

Table listing donors and amounts for the Press Fund, including names like Виплачено за помози хорим, Жертва на будову Укр. Роб. Дому в Торонто, etc.

Table listing donors and amounts for the Press Fund, including names like Стріткара, офісові прибори, Стемплі, etc.

Table listing donors and amounts for the Press Fund, including names like Адвокат, Платня секр.-скарбника, etc.

ФІНАНСОВИЙ ЗВІТ

ГОЛОВНОГО ЗАРЯДУ РОБІТНИЧОГО ЗАПОМОГОВОГО ТОВАРИСТВА ЗА ЧЕТВЕРТИЙ КВАРТАЛ 1925 РОКУ.

ПРИХОДИ:

Table listing income from various sources, including contributions from different cities and individuals.

РОСХОДИ:

Table listing expenses, including costs for printing, postage, and other administrative expenses.

Advertisement for a theatrical performance titled "НА ШЛЯХАХ" (On the Way) by G. Ryzhok. It describes a dramatic and tragic play set in Ukraine in 1917, featuring a cast of 15 actors and a full orchestra. The performance is scheduled for Saturday, January 16, 1926, at 8:30 PM.

Advertisement for a theatrical performance titled "ПЕРШИЙ РАЗ В ВІННІПЕГУ!" (First Time in Winnipeg!). It describes a dramatic and tragic play set in Ukraine in 1917, featuring a cast of 15 actors and a full orchestra. The performance is scheduled for Saturday, January 16, 1926, at 8:30 PM.

Advertisement for a theatrical performance titled "ВЕЛИЧАВИЙ КОНЦЕРТ" (Magnificent Concert). It describes a concert program featuring a full orchestra and soloists. The performance is scheduled for Sunday, January 17, 1926, at 8:30 PM.